

Kövér: nem szívesen töltene még négy évet ellenzékben

Tavasszal eldől, lesz-e polgári szövetség

Az MSZP-vel való együttműködésnek személyi feltételei is volnának — jelentette ki a Fidesz — Magyar Polgári Párt alelnöke, *Kövér László* lapunknak adott nyilatkozatában. Egyelőre még korainak tartja a következő választásokkal kapcsolatos találgatásokat, ugyanakkor kijelentette: legkésőbb tavasszal az ellenzéknek világossá kell tennie a választók előtt, milyen pártszövetségben készül 1998-ra.

MUCSANYI MARIANNA

— Egy, az MSZP-ben készült belső anyag a szocialista pártvezetőket a Fidesz felé történő nyitásra buzdítja. Mit gondolt a két párt esetleges közeledéséről?

— A Fidesz célja az 1998-as választásokon a jelenlegi kormánykoalíció leváltása. Természetesen a választások hozhatnak olyan eredményt, amely koalícióalkotási kényszert jelent a jobbközép pártok számára. Hajlandók vagyunk együttműködni a demokratikus pártokkal, ha a programok alapján, a Fidesz önfeladása nélkül, működtethető a szövetség. Az az MSZP azonban, amelylyel megállapodást köthetnénk, nagyon más, mint a mai.

— Hogyan kellene változnia az MSZP-nek?

— Az együttműködésnek volnának személyi feltételei is. Ma irreálisnak tűnnek az MSZP-anyagban megfogalmazottak.

— Arról is szól a szakértői dokumentum, hogy a Fidesz nem bírta ki még egy ciklust ellenzékben.

— Nem szívesen töltene még négy évet az ellenzéki padsorokban, ez már intellektuálisan sem jelentene kihívást.

— Vagyis támogatná az 1998-as választások győztesével való koalíciókötést?

— Korai még erről beszélni, talán 1997 őszén lehet a következő választásokról érvényeset mondani. Egyébként mi szeretnénk az 1998-as választások győztesei lenni.

— Átvészelné még egy ciklust ellenzékben a Fidesz?

— Ez a felvetés az MSZP és az SZDSZ belső logikájából következik. A Fidesz nem kötelezte el magát egyetlen, politikai külső csoport mellett sem. Nem kell attól tartanunk, hogy 1998-ban megjelennek a párt körül a számlákat benyújtó "támogatók". Másfelől a Fi-

desznek van ideje, egyre többen lesznek a szavazók között, akik már a rendszerváltás után szocializálódtak, s nem kötődnek sem érzelmileg, sem érdekeik miatt a kádárista formákhoz. 1998-ban még mindig két, valójában létező alternatíva közül választhat a párt. Épp a szocialisták és aszabaddemokraták nem lettek volna képesek túlélni még egy ciklust ellenzékben. Ezért kellett mindenáron megszerezniük a hatalmat 1994-ben. Az MSZP—SZDSZ klientúra így fejezhet be a privatizációt, így tudta feléleszteni a régi kapcsolatrendszerét.

— Ezt mondta Antall József és Boross Péter is, hogy még négy évre van szükségük. Sokan ezzel és a társadalom "át-szabásával" magyarázzák a konzervatív koalíció bukását.

— A társadalmi modellekhez nemcsak politikai intézményrendszer, hanem megfelelő társadalomszerkezet is hozzátartozik. Azt senki sem gondolhatja komolyan, hogy a rendszerváltás új politikai keretek között a kádári társadalomszerkezet átméretesítését kell jelentse. Azt sérelemként megélni, hogy az előző kormány olyan társadalmi csoportokat akart előnyhöz juttatni, amelyek 40-50 évig háttérbe szorultak, számomra elfogadhatatlan.

— Úgy tűnik, a Fidesz az utóbbi hónapokban nagyobb hangsúlyt helyez a külpolitikára. Orbán Viktor pártelnök szinte részt sem vesz a belpolitikai vitákban.

— A külpolitika előtérbe kerülése nem öncélú dolog. A Fidesz felismerte, hogy a következő években, épp a NATO-hoz és az EU-hoz való közeledés miatt, a külügyi kérdések nagy hatással lesznek a belpolitikára is.

— Miért tartózkodik Orbán Viktor a nyilvános szerepléstől?

— Rengeteg munkával jár az Országgyűlés európai integrációs bizottságának elnöki tiszte, sok külföldi találkozáson kell részt vennie, tevékenysége kevésbé látványos a belpolitikai figyelők számára. Más szempontból pedig ez még mindig az 1994-es választások következménye. Akkor a szavazók egyértelműen elutasították a Fidesz politikáját, ennek konzekvenciáit le kellett vonni.

— Az előző ciklus felidejében a Fidesz volt a választók kedvence. Támogatottságuk 30 százalék fölött volt, most is megközelíti ezt az értéket.

— Nem kerülhetjük el az összehasonlítást, de más ma a helyzet, mint 1992-ben. Akkor mi voltunk a konzervatív kormány leghangosabb ellenzéke, most korántsem így van. A mai népszerűség-növekedés egy lassabban építkező folyamat.

— Az, hogy a Fidesz nem kritizálja 1992-es önmagához hasonló élességgel a kormányt, a kabinet munkájának valamiféle elismerése?

— A jelenlegi koalíció viszonylagos stabilitását az 1994-re átméretített kapcsolatrendszer és társadalmi beágyazottsága adja. Ez bizonyos mértékig védetté teszi a közvélemény előtt. A kiszagadók túlzott reakcióit nem igazolja vissza támogatottságuk. Az országot, bármilyen kormány lenne is hatalmon, nem irányíthatná elképzelési szerint. Feltételezzük, hogy a szocialisták sem azt teszik, amit szeretnének. A gazdaságpolitikai mozgáster nagyon szűk, ugyanakkor nem mindegy, hogyan fogalmazza meg a kormány a feladatokat. Nincs önmagában gazdaság, alanyai hús-vér emberek, a jelenlegi kormány gazdaságpolitikájából utóbbiak kimaradtak. Be kell látni nyolc év tapasztalatával a hátunk mögött, hogy az elvont, a számokra koncentrált gazdaságfilozófia kudarcot vallott.

— A Horn-kormány gazdaságpolitikai sikereit még ellenfelei is elismerik.

— A magyar gazdaságban a multinacionális cégek a fő szerep. Lényegében nem léteznek kis- és középtulajdonosi réteg, a példák pedig azt mutatják, hogy tartós gazdasági növekedést egyetlen ország sem produkált kisvállalkozók nélkül. A mostani növekedés hátterait a multik húzzák meg. Ma Magyarországon a vállalkozások 9 százaléka van többségi külföldi tulajdonban, amelyek az összes árbevétel 37 százalékát és az export több mint 70 százalékát adják. Ha a privatizáció befejeztével radikálisan lecsökken a külföldi tőkebeáramlás, komoly gazdasági nehézségekre számíthatunk.

— A kormány azt mondja, nincs alternatíva: a gazdaságban és a politikában sincs másik út.

— A koalíció 1994-ben talált rá erre a szlogenre, amellyel saját kudarcait igyekszik — viszonylag sikeresen — leplezni. Ehhez azonban szükség volt az ellenzéki pártok aktív közreműködésére is. A koalíció erejét az adja, hogy a választók elhiszik, valós politikai erőt képvisel, ugyanez nem mondható el az ellenzékéről. Épp azért volna szükség ellenzéki együttműködésre, hogy elhíthessük, létezik a kormányt leváltani képes politikai alternatíva.

— A KDNP-ben Giczy György lett az elnök. Lát még esélyt a polgári szövetség létrehozására?

— A KDNP-en belüli botrányok nem értek véget. Nem jósolható meg, hogy mikor válnak kiszámítható partnerre a kereszténydemokraták. A közös felkészülést már rég meg kellett volna kezdeni. Azt gondolom, hogy legkésőbb 1997 márciusára a Fidesznek ön maga és a választók számára is világossá kell tennie, hogy miként készül 1998-ra. Amíg nincs ellenzéki együttműködés, addig a Fidesz legutóbbi határozata van érvényben, egyedül készül a választásokra.